

danne Foredrag er for ringe. Det er jo i nogen Grad indskrænket. Som det vil erindres — det kan ikke saa let glemmes — har vi tidligere paa Finansloven haft en Bevilling til landøkonomiske Foredrag paa 8,000 Kr., der blev benyttet til Foredrag i Landbrugsforeninger og Husmandsforeninger, men det vil ogsaa erindres, at for to Aar siden blev denne Bevilling af Regeringen og Regeringspartiet imod vor Protest stemt ud. Jeg tror, det var forkert, og jeg haaber, at den højtærede Minister snart vil gøre Skridt til, at vi kan faa den genindsat.

Ændringsforslag Nr. 49, Betænkningens Nr. 54, skal jeg ikke omtale, eftersom det vil blive nærmere omtalt af det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle). Derimod vil jeg gerne gøre nogle korte Bemærkninger angaaende de 4 Samraad, som nævnes i Betænkningen. Det første, som angaar Havedyrkingens Fremme, skal jeg, da jeg i alt væsentligt kan henholde mig til, hvad den ærede Ordfører herom har udtalt, ikke komme nærmere ind paa. Det andet, der er omtalt af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), angaar Prøver med Redskaber og Maskiner til det mindre Landbrug. Paa Finansloven findes en Bevilling paa 5,000 Kr. til Afholdelse af Prøver med Landbrugsredskaber og maskiner, og Meningen er vel nærmest nu at faa en større Bevilling ind, som skulde benyttes til Forsøg med lettere og mindre Redskaber, altsaa Driftsredskaber til det mindre Landbrug. Denne Tanke er i sig selv god og tiltalende, og jeg vilde ikke have noget imod, at vi fik en saadan lille Bevilling, men jeg tror ikke, at den vil have nogen videre praktisk Betydning. De vigtigste Redskaber for de mindre Landbrugere er Radrensen til Roer, Svingploven og de almindelige Harver, men disse Redskaber laves næsten overalt ude paa Landet af vore Landsbysmede og laves godt. Og ikke alene laver vore Landsbysmede gode og billige Redskaber, men de kan ogsaa lave gamle Redskaber om, som man vil have dem. Hos vore Landsbysmede kan altsaa de mindre Landbrugere lige saavel som Gaardmændene faa deres Redskaber lavet saaledes, at de svarer til den Trækkekraft, de vedkommende er i Besiddelse af, og det har noget at sige. Jeg tror ikke, man kommer længere ad den her foreslaaede Vej. Hvad f. Eks. Meje- og Slaamaskiner angaar, tror jeg, det er heldigst, at de mindre Landbrugere har saa faa af dem som muligt, og et Redskab, som en Kulti-

vator kan faas i de allermindste Størrelser. Jeg tror overhovedet ikke, der er nogen særlig Grund til at sætte en Bevilling ind til det Formaal, som er nævnt af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds. Jeg har derfor ikke haft stor Tro til, at en saadan Bevilling vil gøre praktisk Nytte.

Det næste Samraad, jeg vil omtale, er det, der har drejet sig om det mindre Landbrugs Forsyning med gode Husdyr. Vi har nu hørt det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds stærkt beklage sig over, at de mindre Landbrugere, Husmændene, arbejder med for daarlige og urentable Dyr, og jeg skal indrømme, at det er Tilfældet mange Steder, men det gælder ogsaa mange Gaardmænd, ja Besiddere af store Gaarde, baade Herre- og Proprietærgaarde. Som Regel tror jeg ikke, de mindre Landbrugeres Brugsdyr — jeg tænker særlig paa Malkekøer — er ringere end de størres, i det mindste ikke i Jylland. Selvfølgelig kan der være Undtagelser, navnlig i visse Dele af Landet, og saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, vilde han selv indrømme, at Forholdet var gunstigere i Jylland end paa Øerne. Men i de Egne, som jeg særlig kender — det er navnlig Viborg Amt —, er Forholdet sikkert som Helhed det, at Husmændenes Malkekøer fuldt staar paa Højde med de større Landbrugeres. Det er i og for sig meget let at undersøge dette Forhold; man behøver ikke at rejse fra den ene By til den anden og undersøge den ene Besætning efter den anden, man behøver blot at besøge Dyrskuerne derovre. Dersom det ærede Medlem f. Eks. vil besøge de Dyrskuer, der holdes i Bjergringbro eller Ulstrup, og de mange smaa lokale Dyrskuer, vil han faa at se, at nogle af de bedste Dyr paa disse Skuer er enkeltvis udstillede Køer, altsaa Husmandskøer, og at det er ganske fortrinlige Dyr, der fuldt ud staar paa Højde med de Samlinger, der udstilles af Gaardmænd. Forholdet er maaske ikke saa godt andre Steder i Jylland eller paa Øerne, det ved jeg ikke, men som det er i Viborg Amt, beviser det — og det er det, som det her drejer sig om —, at der er den rette Forstaaelse, Interesse og Dygtighed, naar der er Tale om at anskaffe gode Brugsdyr. Den Mand, der er i Besiddelse af den rette Dygtighed, Forstaaelse og Interesse, vil altid Stykke for Stykke forbedre sine Brugsdyrsbesætninger. Det har jeg haft mange Eksempler paa, og det er en Erfaring, jeg selv har gjort. Hvad det kommer an